

ФЛОРА ПРИБЕРЕЖНОЇ ЗОНИ ОЗЕРА БЕРЕСТУВАТЕ ЛАНДШАФТНОГО ЗАКАЗНИКА ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ «ЧОРНОЛІСЬКИЙ»

Наукові керівники:

Бондарчук Світлана Віталіївна,
доцент кафедри пошуку, рятування та авіаційної безпеки
Української державної льотної академії, кандидат біологічних наук, доцент;

Гвоздик Ірина Вікторівна,
учитель хімії та біології Ліцею «Гармонія»
Знам'янської міської ради Кіровоградської області.

(Джерело: CanvaPro)

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ:

вивчення флористичного складу та фітоценотичних особливостей прибережної зони озера Берестувате, оцінка сучасного стану популяцій рідкісних і реліктових видів рослин, а також розробка науково-обґрунтованих рекомендацій щодо охорони і збереження цієї унікальної природної екосистеми.

ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ:

флора прибережної зони озера Берестувате ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Чорноліський», зокрема рідкісні та охоронні види рослин.

ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ:

видовий склад, фітоценотичні особливості, сучасний стан та структура популяцій рідкісних та охоронних видів рослин прибережної зони озера Берестувате, їх природоохоронний статус і умови зростання.

НАУКОВА НОВИЗНА:

- 1 Вперше за останні 15 років проведено комплексний аналіз флористичного складу та здійснено фітоценотичну характеристику флори прибережної зони озера Берестувате.
- 2 Оновлено дані щодо популяцій рідкісних і реліктових рослин.
- 3 Створена інтерактивна карта розміщення охоронних та рідкісних видів рослин, яка може бути використана для наукового моніторингу та розробки природоохоронних заходів

ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ:

- 1 проаналізувати наукові джерела щодо стану вивченості флори прибережної зони озера Берестувате та визначити невирішені питання для подальших досліджень;
- 2 визначити видовий склад (систематичний аналіз, природоохоронний статус) та фітоценотичні особливості флори (флороценотипи, життєві форми за Раункієром, життєвість за шкалою Гросгейма) на досліджуваних ділянках;
- 3 встановити чисельність популяцій рослин прибережної зони озера Берестувате, зокрема визначити їх щільність із зазначенням рясності, частоту зустрічальності та проективне покриття на досліджуваних ділянках;
- 4 Розробити науково обґрунтовану систему природоохоронних заходів, спрямованих на збереження та підтримку сталого розвитку флори прибережної зони озера Берестувате.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ:

- 1 Теоретичні методи
- 2 Польові методи
- 3 Методи статистичної обробки даних
- 4 Картографічні методи

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ:

Описані в ході дослідження види червонокнижних та регіонально рідкісних рослин прибережної зони озера Берестувате

№ п/п	Назва рослини	Природоохоронний статус	
		ЧКУ	РДС
1	<i>Euonymus nana</i> M.Bieb	+	
2	<i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz	+	
3	<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman Pridgeon et M.W. Chase	+	
4	<i>Allium ursinum</i> L.	+	
5	<i>Tulipa quercetorum</i> (Klokov et Zoz)	+	
6	<i>Platanthera bifolia</i> L. Rich	+	
7	<i>Listera ovata</i> (L.) R.Br.	+	
8	<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall	+	
9	<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich	+	
10	<i>Convallaria majalis</i> L.		+
11	<i>Pyrola rotundifolia</i> L.		+
12	<i>Driopteris filix-mas</i> (L.) Schott		+
13	<i>Primula veris</i> L.		+
14	<i>Eriophorum latifolium</i> Hoppe		
15	<i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce		
16	<i>Urtica dioica</i> L.		
17	<i>Viola odorata</i> L.		
18	<i>Scilla bifolia</i> L.		
19	<i>Matteuccia struthiopteris</i> (L.) Tod		

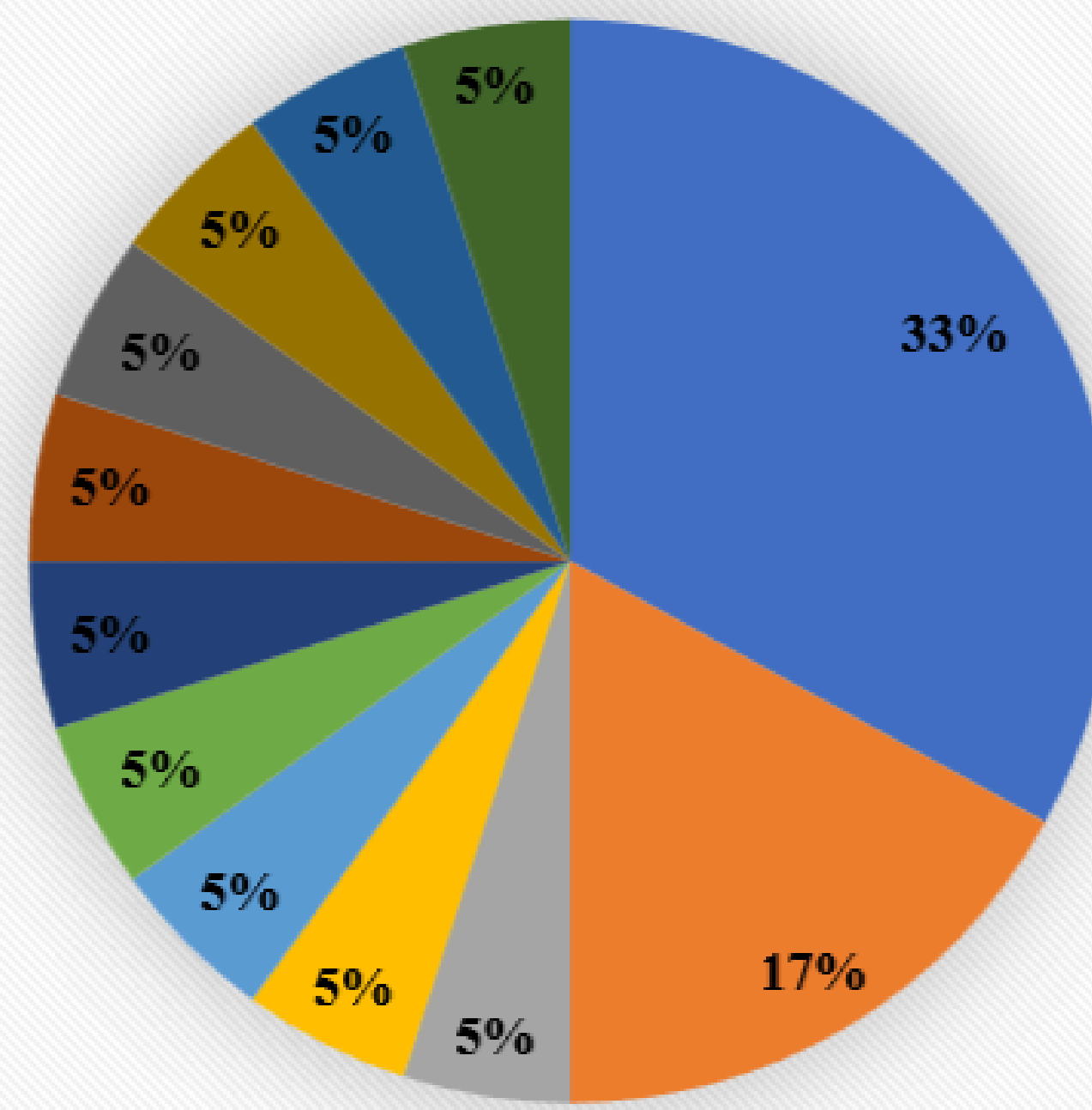

Рис. 6 Розподіл визначених видів рослин за родинами

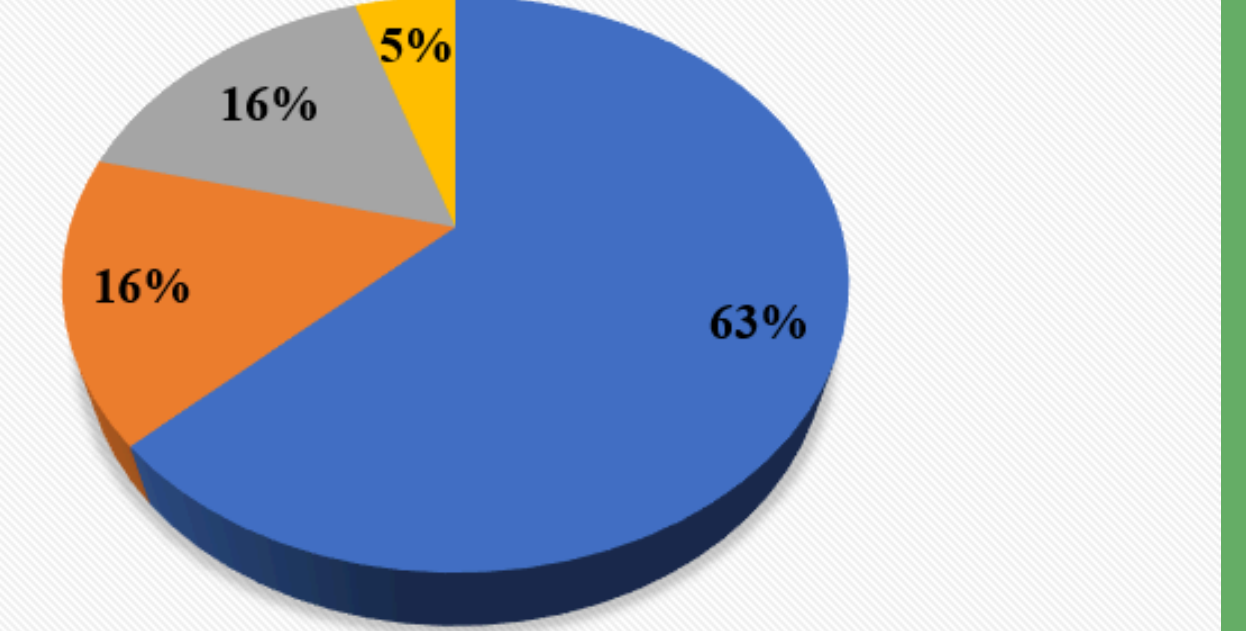

Рис. 7 Розподіл визначених видів рослин за флороценотипом (у %)

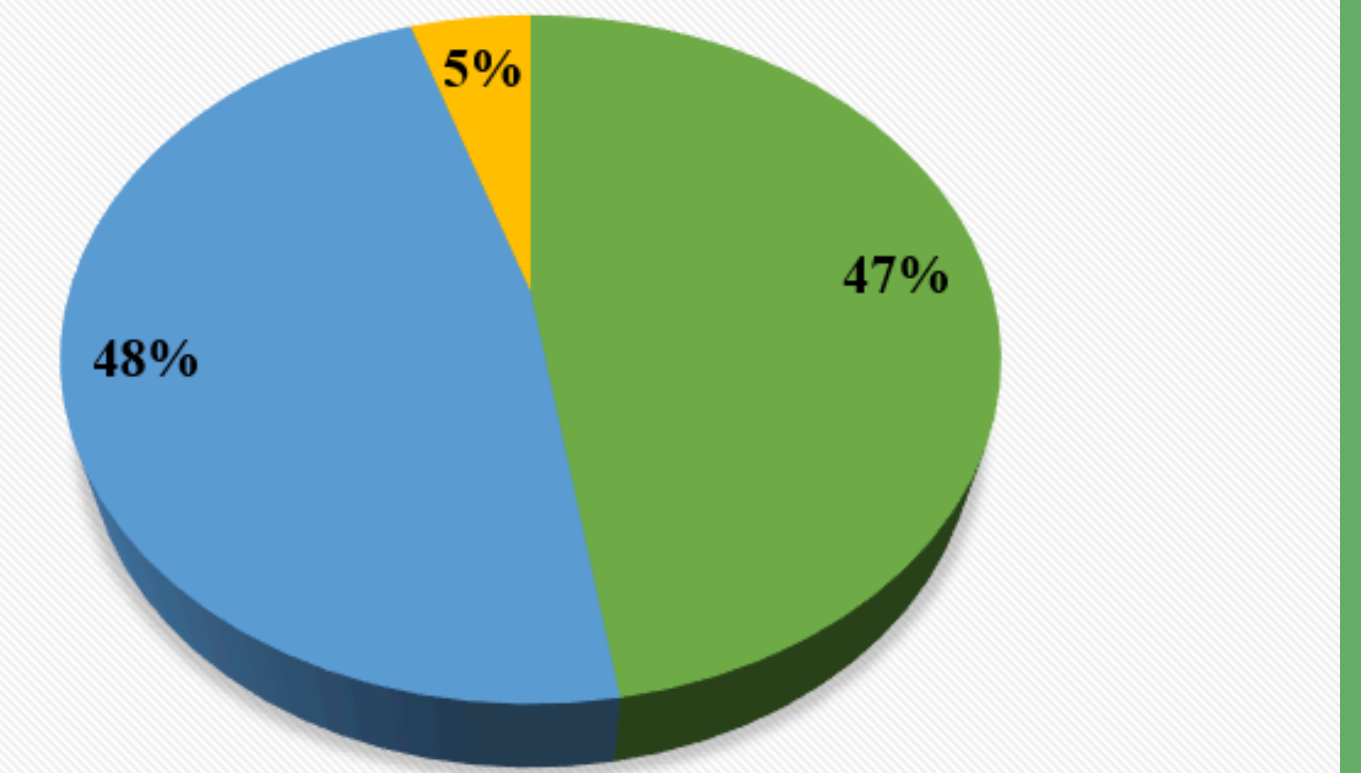

Рис. 8 Розподіл визначених видів рослин за життєвими формами (у %)

ПРАКТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ:

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ВИСНОВКИ:

- 1 Проаналізувавши наукові літературні джерела та результати попередніх досліджень, встановлено, що рослинний покрив прибережної зони озера Берестувате є недостатньо вивченим.
- 2 Проведений аналіз флористичного складу прибережної зони озера Берестувате дозволив виявити 19 видів вищих судинних рослин, серед яких 9 видів занесені до Червоної книги України і 1 з них є реліктовий та 4 – регіонально рідкісних видів, що свідчить про значну природоохоронну цінність території.
- 3 На підставі польових досліджень визначено, що більшість видів флори мають середній або високий показник щільності та проективного покриття.
- 4 Результати дослідження дали можливість розробити систему природоохоронних заходів частина яких запроваджена в діяльності Чорноліського лісового господарства.